

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město

tel. 257 042 094, ID datové schránky: qr9ab9x

e-mail: arbitr@finarbitr.cz

www.finarbitr.cz

Evidenční číslo:

FA/30615/2017

Spisová značka (uvádějte vždy
v korespondenci):

FA/ST/508/2017

N á l e z

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 10. 5. 2017 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh navrhovatele ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Stavební spořitelna České spořitelny, a.s., IČO 60197609, se sídlem Vinohradská 180/1632, 130 11 Praha 3, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka B 2616 (dále jen „Instituce“), vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, o připsání zálohy státní podpory stavebního spoření za rok 2015 ve výši 1.600 Kč ke smlouvě o stavebním spoření č. ■ ze dne 22. 11. 2011, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se po Instituci domáhá připsání zálohy státní podpory stavebního spoření za kalendářní rok v plné výši, protože splnil podmínky pro připsání zálohy státní podpory stavebního spoření, i když v tom kalendářním roce, za který se připsání zálohy státní podpory domáhá, nevložil na účet stavebního spoření žádné vklady, protože měl na účtu stavebního spoření dostatečný zůstatek.

Finanční arbitr zjistil, že dne 22. 11. 2011 uzavřeli Navrhovatel a Instituce smlouvu o stavebním spoření č. ■ (dále jen „Smlouva o stavebním spoření“), na základě které Instituce Navrhovateli zřídila a vede účet stavebního spoření č. ■ (dále jen „Účet stavebního spoření“).

Podle svého označení i obsahu je Smlouva o stavebním spoření smlouvou o stavebním spoření ve smyslu zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o stavebním spoření“), resp. ve znění účinném ke dni uzavření Smlouvy o stavebním spoření.

Finanční arbitr považuje Navrhovatele za spotřebitele podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože nezjistil, že Navrhovatel v právním vztahu s Institucí založeném Smlouvou o stavebním spoření nevystupuje jako fyzická osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak definují spotřebitele hmotněprávní předpisy.

Finanční arbitr z obchodního rejstříku zjistil, že Instituce je oprávněna k výkonu činností uvedených v zákoně o stavebním spoření a je tak provozovatelem stavebního spoření podle § 2 zákona o stavebním spoření v platném a účinném znění, tedy stavební spořitelnou.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi spotřebitelem a stavební spořitelnou při poskytování stavebního spoření podle § 1 odst. 1 písm. g) ve spojení s § 3 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

4. Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel potvrzuje, že dne 22. 11. 2011 uzavřel s Institucí Smlouvu o stavebním spoření bez nároku na státní podporu. Navrhovatel potvrzuje, že dne 20. 2. 2014 sjednal s Institucí změnu Smlouvy o stavebním spoření s tím, že žádá o státní podporu ke Smlouvě o stavebním spoření.

Navrhovatel tvrdí, že Smlouvu o stavebním spoření uzavřel Navrhovatel s Institucí jako další smlouvu o stavebním spoření, protože předpokládal, že stavební spořitelna Wüstenrot, se kterou dříve uzavřel smlouvu o stavebním spoření s nárokem na státní podporu, tuto smlouvu vypoví, k čemuž skutečně došlo dne 9. 4. 2014.

Navrhovatel tvrdí, že dne 29. 4. 2014 vložil na Účet stavebního spoření částku ve výši 250.000 Kč.

Navrhovatel tvrdí, že z výpisu z Účtu stavebního spoření za rok 2016 zjistil, že mu nebyla připsána záloha státní podpory stavebního spoření za rok 2015 v plné výši, resp. že mu Instituce připsala na Účet stavebního spoření zálohu státní podpory ve výši 400 Kč, ačkoliv měl pro její připsání v plné výši na Účtu stavebního spoření dostatek peněžních prostředků.

Navrhovatel odkazuje, že reklamoval postup Instituce, která jeho nárok odmítla s tím, že nemá na připsání zálohy státní podpory stavebního spoření za rok 2015 v plné výši nárok, protože uzavřel Smlouvu o stavebním spoření bez nároku na připsání státní podpory stavebního spoření.

Navrhovatel namítá, že Návrh na změnu Smlouvy o stavebním spoření Instituce přijala bez jakýchkoliv výhrad a upozornění.

Navrhovatel tvrdí, že mu Instituce doporučila, aby pro získání státní podpory stavebního spoření za kalendářní rok 2015 v plné výši vložil na Účet stavebního spoření ročně částku 20.000 Kč.

6. Tvrzení Instituce

Instituce namítá, že podle § 11 zákona o stavebním spoření má účastník stavebního spoření nárok na připsání roční zálohy státní podpory podle skutečně uspořené částky v příslušném kalendářním roce a že podle § 11 odst. 4 zákona o stavebním spoření se částka úspor přesahující 20.000 Kč v jednom roce z hlediska posuzování nároku na státní podporu převádí do následujícího roku v případě, že smlouva o stavebním spoření obsahuje prohlášení účastníka o tom, že žádá o přiznání státní podpory, přičemž toto prohlášení nesmí účastník po dobu trvání smlouvy změnit.

Instituce argumentuje, že Navrhovatel uzavřel Smlouvu o stavebním spoření dne 22. 11. 2011, přičemž prohlášení ohledně žádosti o státní podporu bylo změněno (učiněno) teprve dne 20. 2. 2014, a proto se ustanovení zákona o stavebním spoření o převodu částky úspor do následujícího roku spoření neuplatní, protože v tomto případě není splněna podmínka trvání žádosti o státní podporu stavebního spoření po celou dobu trvání Smlouvy o stavebním spoření.

Instituce tvrdí, že částku státní podpory stavebního spoření za rok 2015 vypočetla a Navrhovateli připsala pouze podle skutečně uspořené částky v daném roce spoření, když tuto částku vypočetla jako 10% z uspořené částky ve výši 4.009,55 Kč, po zaokrouhlení na celé Kč dolů tedy 400 Kč.

7. Pokus o smír

Finanční arbitr v souladu s § 1 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Navrhovatel za jediné smírné řešení považuje to, že Instituce vyhoví jeho návrhu v plném rozsahu. Instituce smírné řešení sporu odmítla, neboť nárok vznesený Navrhovatelem vyhodnotila jako nedůvodný. Vzhledem k rozdílným postojům Navrhovatele a Instituce nebylo smíru dosaženo.

8. Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není finanční arbitr vázán návrhem a aktivně opatřuje podklady; při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se tam, kde je to možné, opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů, Ústavního soudu nebo Soudního dvora Evropské unie. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro Navrhovatele i Instituci, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby Navrhovatele či Instituce rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, rozhodnutí finančního arbitra jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

Předmětem sporu je posouzení, zda Navrhovatel vznikl nárok na připsání zálohy státní podpory stavebního spoření ze Smlouvy o stavebním spoření za kalendářní rok 2015 ve výši o 1.600 Kč vyšší, než kterou mu Instituce připsala, tedy nárok na státní podporu v plné výši.

8.1 Skutková zjištění

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů zjistil, že

- a) dne 22. 11. 2011 uzavřel Navrhovatel s Institucí Smlouvu o stavebním spoření;
- b) dne 29. 4. 2014 vložil Navrhovatel na Účet stavebního spoření vklad ve výši 250.000 Kč; to vyplývá z Výpisu stavebního spoření;
- c) dne 1. 1. 2015 Instituce připsala k tíži Účtu stavebního spoření částku ve výši 310 Kč s popisem „Zaplacená cena za správu a vedení účtu stavebního spoření“; to vyplývá z Výpisu stavebního spoření;
- d) dne 31. 12. 2015 Instituce připsala ve prospěch Účtu stavebního spoření částku ve výši 5.081,82 Kč s popisem „Připsané úroky“; to vyplývá z Výpisu stavebního spoření;
- e) dne 31. 12. 2015 Instituce připsala k tíži Účtu stavebního spoření částku ve výši 762,27 Kč s popisem „Daň z připsaných úroků“; to vyplývá z Výpisu stavebního spoření;
- f) dne 18. 4. 2016 Instituce připsala ve prospěch Účtu stavebního spoření zálohu státní podpory stavebního spoření za rok 2015 ve výši 400 Kč; to vyplývá z Výpisu stavebního spoření.

8.2 Rozhodná právní úprava

Navrhovatel s Institucí uzavřeli Smlouvu o stavebním spoření dne 22. 11. 2011, tedy za účinnosti zákona o stavebním spoření ve znění účinném ke dni jejího uzavření, tj. ve znění účinném ode dne 1. 1. 2011.

Právní vztah založený mezi Navrhovatelem a Institucí Smlouvou o stavebním spoření se vedle zákona o stavebním spoření subsidiárně řídí také příslušnými ustanoveními zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do dne 31. 12. 2013 (dále jen „občanský zákoník“), protože Smlouvu o stavebním spoření uzavřel Navrhovatel s Institucí před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „nový občanský zákoník“). Nový občanský zákoník totiž v § 3028 odst. 3 stanoví, že „[n]ení-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy. To nebrání ujednání stran, že se tato jejich práva a povinnosti budou řídit tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti“. Finanční arbitr současně nezjistil, že by si Navrhovatel a Instituce sjednali, že se právní vztah založený Smlouvou o stavebním spoření bude od 1. 1. 2014 řídit novým občanským zákoníkem.

Subsidiární použití občanského zákoníku plyne přímo ze zákona o stavebním spoření, když podle § 5 odst. 1 zákona o stavebním spoření platí, že „[o]soba, která uzavře se stavební spořitelnou písemnou smlouvu podle občanského zákoníku o stavebním spoření (dále jen "smlouva"), se stává účastníkem.“ Zákon o stavebním spoření je tedy v tomto případě právním předpisem speciálním vůči občanskému zákoníku, který je právním předpisem obecným. To znamená, že ustanovení občanského zákoníku se použijí v případě, že zákon o stavebním spoření nestanoví zvláštní pravidla.

Podle § 10 odst. 1 zákona o stavebním spoření přísluší státní podpora účastníkovi stavebního spoření, „pokud jím je fyzická osoba, při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně a poskytuje se ze státního rozpočtu České republiky formou ročních záloh.“ Podle § 10 odst. 2 zákona o stavebním spoření platí, že „[p]oskytovaná záloha státní podpory činí 10 % z uspořené částky v příslušném kalendářním roce, maximálně však z částky 20 000 Kč.“

8.3 Rozhodná smluvní úprava

Součástí smlouvy o stavebním spoření jsou všeobecné obchodní podmínky stavebního spoření, když podle 5 odst. 1 věty poslední zákona o stavebním spoření platí že „[s]oučástí smlouvy jsou všeobecné obchodní podmínky stavebního spoření“.

Smlouva o stavebním spoření obsahuje včleňovací doložku ve znění: „Prohlašuji, že jsem obdržel Všeobecné obchodní podmínky stavebního spoření Stavební spořitelny České spořitelny, a.s. (dále jen „Podmínky“) platné pro tento smluvní vztah a souhlasím s nimi. Podmínky jsou nedílnou součástí této smlouvy. Dále prohlašuji, že jsem seznámen s informacemi uvedenými na druhé straně tohoto tiskopisu, které tvoří součást této smlouvy, a souhlasím s nimi. Dávám souhlas se zpracováním osobních údajů a údajů chráněných bankovním tajemstvím v rozsahu uvedeném na druhé straně tohoto tiskopisu.“ Finanční arbitr zjistil a ani mezi Navrhovatelem a Institucí nepanují pochybnosti o tom, že v okamžiku uzavření Smlouvy o stavebním spoření se její nedílnou součástí staly Všeobecné obchodní podmínky 2004.

Návrh na změnu Smlouvy o stavebním spoření obsahuje včleňovací doložku ve znění: „V případě, že tímto návrhem na změnu smlouvy o stavebním spoření žádáte o změnu úrokové sazby z vkladů a úrokové sazby z úvěru ze stavebního spoření nebo o zvýšení cílové částky, žádáte současně také o to, aby namísto stávajících Všeobecných obchodních podmínek Stavební spořitelny České spořitelny, a.s., byly součástí Vaší smlouvy o stavebním spoření Všeobecné obchodní podmínky stavební spořitelny ve znění účinném v okamžiku, kdy změna Vaší smlouvy nabyde účinnosti. V tomto případě prohlašujete, že jste aktuálně účinné Všeobecné obchodní podmínky stavební spořitelny obdržel/a, seznámil/a jste se s nimi, rozumíte jim a souhlasíte s nimi.“ Jelikož Návrhem na změnu Smlouvy o stavebním spoření a Přijetím návrhu na změnu Smlouvy o stavebním spoření si Navrhovatel a Instituce s účinností ke dni 20. 2. 2014 mimo jiné sjednali zvýšení cílové částky a změnu úrokové sazby z vkladů a úvěrů stavebního spoření, finanční arbitr zjistil a ani mezi Navrhovatelem a Institucí nepanují pochybnosti o tom, že v okamžiku přijetí Návrhu na změnu Smlouvy o stavebním spoření Institucí se její nedílnou součástí staly Všeobecné obchodní podmínky 2014.

Právní vztah založený Smlouvou o stavebním spoření se tedy řídil Všeobecnými obchodními podmínkami 2004, a to až do dne přijetí Návrhu na změnu Smlouvy o stavebním spoření Institucí, když si Navrhovatel s Institucí sjednali, že se právní vztah založený Smlouvou o stavebním spoření bude řídit Všeobecnými obchodními podmínkami 2014.

8.4 Ujednání o státní podpoře

Ve Smlouvě o stavebním spoření si Navrhovatel a Instituce mimo jiné sjednali úrokovou sazbu z vkladů stavebního spoření ve výši 2% ročně, a že Navrhovatel nežádá o přiznání státní podpory stavebního spoření; to vyplývá z části „Údaje o stavebním spoření“ Smlouvy o stavebním spoření, kde v řádku s textem „Žádám o přiznání státní podpory“ je u kolonky označené „Ne“ vyznačen znak „X“.

Návrhem na změnu Smlouvy o stavebním spoření a Přijetím návrhu na změnu Smlouvy o stavebním spoření si Navrhovatel a InSTITUTE mimo jiné sjednali snížení úrokové sazby z vkladů stavebního spoření na 1 % ročně, a že Navrhovatel žádá o přiznání státní podpory stavebního spoření od roku 2014; to vyplývá z části „Změny ve stavebním spoření“ Návrhu na změnu Smlouvy o stavebním spoření, kde v řádku s textem „*Žádám o přiznání státní podpory*“ je u kolonky označené „*Ano*“ vyznačen znak „*X*“, a dále z Přijetí návrhu na změnu Smlouvy o stavebním spoření, podle kterého je „*Změna požadavku na SP:*“ upravena tak, že „*Žádá od roku 2014*“.

Podle čl. 7.4 „*Co je uspořené částka a zůstatek na účtu?*“ Všeobecných obchodních podmínek 2014 zůstatek na Účtu stavebního spoření „*tvorí státní podpora spolu s uspořenou částkou*“.

Podle č. 7.9 „*Jak jsou Vaše vklady úročeny?*“ potom platí, že „*[p]odpisem smlouvy berete na vědomí a vyjadřujete souhlas s tím, že zůstatek na Vašem účtu Vám úročíme úrokovou sazbou uvedenou ve smlouvě o stavebním spoření a úroková sazba je roční, pokud není dohodnuto jinak.*“

Podle § 5 odst. 9 zákona o stavebním spoření se uspořené částka „*rovná součtu vkladů, úroků z vkladů a úroků z připsaných záloh státní podpory, sníženému o daň z příjmů z těchto úroků a o úhrady účtované stavební spořitelnou.*“ Podle § 10 odst. 4 zákona o stavebním spoření potom platí, že „*[č]ástka úspor přesahující 20 000 Kč v jednom roce se z hlediska posuzování nároků účastníka na státní podporu převádí do následujícího roku spoření v případě, že účastníkem uzavřená smlouva bude obsahovat prohlášení účastníka, že v rámci této smlouvy žádá o přiznání státní podpory. Toto prohlášení nesmí účastník po dobu trvání smlouvy změnit.*“

Úroky z vkladů a z připsaných záloh státní podpory podléhají dani z příjmů fyzických osob ve výši běžné 15% sazby podle § 16 zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“): „*Daň ze základu daně sníženého o nezdanitelnou část základu daně (§ 15) a o odčitatelné položky od základu daně (§ 34) zaokrouhleného na celá sta Kč dolů činí 15 %.*“

Podle § 10 odst. 2 zákona o stavebním spoření může činit maximální výše připsané zálohy státní podpory stavebního spoření za kalendářní rok 2.000 Kč.

Uspořené částka přesahující 20.000 Kč (tj. částka uspořené v jednom roce) se pro účely výpočtu zálohy státní podpory do následujícího roku spoření převede tehdy, pokud smlouva o stavebním spoření obsahuje prohlášení účastníka stavebního spoření, že v rámci této smlouvy žádá o přiznání státní podpory stavebního spoření. Zákon zároveň stanovuje podmínku, že prohlášení účastníka stavebního spoření nesmí účastník po dobu trvání smlouvy o stavebním spoření změnit.

Ke změně nároku na přiznání státní podpory došlo v tomto případě až na základě změny Smlouvy o stavebním spoření s účinností ke dni 20. 2. 2014. Z Výpisu stavebního spoření 2015 vyplývá, že Navrhovatel na Účet stavebního spoření za rok 2015 žádný vklad nevložil.

Finanční arbitr nezjistil, že by InSTITUTE postupovala v rozporu s § 10 odst. 4 zákona o stavebním spoření, když pro účely výpočtu zálohy státní podpory stavebního spoření nepřevedla Navrhovatelem uspořenou částku v roce 2014 v rozsahu přesahující 20.000 Kč do následujícího roku spoření, tj. do roku 2015.

Navrhovateli vznikl tedy nárok na zálohu státní podpory stavebního spoření za rok 2015 pouze ve výši 400 Kč, který odpovídá nároku Navrhovatele plynoucího ze Smlouvy o stavebním spoření i zákonné úpravy.

9. K výroku rozhodnutí

Z podkladů shromážděných v řízení a po jejich pečlivém právním posouzení finanční arbitr nedovodil, že by Instituce provedla výpočet zálohy státní podpory stavebního spoření za rok 2015 v rozporu se Smlouvou o stavebním spoření či zákonnou úpravou, když Navrhovatel nesplnil podmínky plynoucí ze Smlouvy o stavebním spoření a zákonné úpravy pro nárok na zálohu státní podpory stavebního spoření v plné výši.

Ze zákonné či smluvní úpravy neplyne výslovná povinnost Instituce informovat Navrhovatele při změně Smlouvy o stavebním spoření o možných dopadech ustanovení § 10 odst. 4 zákona o stavebním spoření na výpočet zálohy státní podpory stavebního spoření.

Pokud Navrhovatel zamýšlel uzavřít Smlouvu o stavebním spoření za účelem pokračovat ve stavebním spoření se státní podporou, a zároveň dosáhnout převodu uspořené částky v daném roce do dalšího roku spoření podle § 10 odst. 4 zákona o stavebním spoření za účelem získání zálohy státní podpory v maximální výši, měl uzavřít s Institucí smlouvu o stavebním spoření s žádostí o přiznání státní podpory od samého počátku trvání této smlouvy.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

P o u ě n í :

Proti tomuto nálezu lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námitky se lze vzdát. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 11. 10. 2017

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr